
Jasmin AHIĆ¹
Adis ŠEĆIĆ²

Obavještajno sigurnosna agencija BiH (OSA) (Prikaz)

Intelligence Security Agency B&H (ISA) (Overview)

Sažetak

Namjera autora je da prikažu zakonske osnove, kao i samo utemeljenje Obavještajno - sigurnosne agencije BiH, te da ih kroz kritičko promišljanje postave u okvir postdaytonske Bosne i Hercegovine. Lustracijski proces, te „mentalna“ tranzicija (iz jednopartijskog-ideološkog u višepartijski demokratski sistem) su osnovne karakteristike ovog rada koji nastoji da prikaže i evaluira kvalitet osnovnih prepostavki važnih za efikasan rad jedne ovakve specifične državne slube.

Ključne rječi: obavještajna služba, lustracijski proces, tranzicija

UVOD

Obavještajno-sigurnosni sistem bi trebao da predstavlja najjaču branu svim vidovima ugrožavanja sigurnosti i ustavnog poretku u demokratskom društvu. Od Dayton do danas Bosna i Hercegovina kao specifična državna zajednica imala je specifično sigurnosno-obavještajno uređenje. Ono što je specifično za Bosnu i Hercegovinu i što je čini posebnom jeste djelovanje obavještajnih komponenti i njihovi ciljevi. Naime, nekadašnje djelovanje obavještajne službe RS

¹ Mr. sci, viši asistent na Fakultetu kriminalističkih nauka Univerziteta u Sarajevu

² Apsolvent na Fakultetu kriminalističkih nauka Univerziteta u Sarajevu

stvorilo je osnovu za opravdanu zabrinutost glede njenih interesa. Ova služba ostvarivala je tjesnu vezu sa kriminalnim strukturama u Srbiji i RS-u, a nikad prekinute komandne veze sa obavještajnim centrima u Srbiji obavještajnu službu RS-a karakterisali su malignom u odnosu na državne interese i jačanje BiH u: političkom, ekonomskom, sigurnosnom i svakom drugom pogledu.

Nasuprot obavještajne službe u Republici Srpskoj, u Federaciji Bosne i Hercegovine djelovala je Federalna obavještajno-sigurnosna služba (FOSS) koja je bila opterećena nasleđem iz prošlosti. Nerazjašnjene aktivnosti iz prošlosti su teret koji je nosila bošnjačka komponenta Federalne obavještajne službe. Neshvatajući značaj profesionalnog ustrojstva obavještajno-sigurnosnog sistema, vlasti BiH su gubile dragocijeno vrijeme, te su na sigunosnom planu nesvesno stvorili raj za djelovanje obavještajnih službi drugih zemalja koje su imale interes da djeluju na području teritorija BiH, i čije je djelovanje bilo prije svega usmjereni na oblikovanje mišljenja naroda u našoj zemlji, a što je imalo za cilj jačanje utjecaja matičnim zemljama tih obavještajnih službi na: privredu, politiku i sve druge aspekte političkog života u Bosni i Hercegovini!

Ovo je sve imalo za posljedicu stavljanje naše zemlje u potčinjeni položaj, prije svega u ekonomskom pogledu: podmićivanjem političara, diskreditacijom i uništavanjem domaće proizvodnje i odvraćanjem potencijalnih ulagača iz trećih zemalja. Sve ovo je imalo direktnog utjecaja na stanje sigurnosti u BiH, te je u konačnici rezultiralo stvaranjem jedne jake i zajedničke obavještajno-sigurnosne agencije na teritoriju BiH koja može zaštiti državne tajne u svim oblastima života i rada društva, kao i doći u posjed istih tih tajni drugih država.

OBAVJEŠTAINA DIELATNOST

Cilj obavještajne djelatnosti je sticanje uvida u stanje, mogućnosti i namjere zemalja koje predstavljaju objekat obavještajnog istraživanja. Pribavljanje ovakvih obavještenja predstavlja složen posao, jer su ona u svim zemljama zaštićena i dobro čuvana tajna. Iz tog razloga savremene obavještanje službe, u izvršavanju svojih zadataka moraju da se koriste reznovrsnim tajnim sredstvima i metodama. Obavještajna

aktivnost prema inostranstvu je permanentna, sa jače ili slabije izraženim intenzitetom što zavisi od raznih motiva. Objektivne mogućnosti za ovu djelatnost je veće, ukoliko su razvijeni odnosi među državama, dok se subjektivne mogućnosti potenciraju utoliko više ako su interesi među državama oprečniji. Djelatnost obavještajnih službi progresivnih zemalja može biti motivirano borbom za napredak: potpomaganje naprednih snaga i pokreta, suzbijanje reakcionih stremljenja. Nasuprot ovome, djelatnost obavještajnih službi može biti motivirana i reakcionarnim stremljenjima: potpomaganje nazadnih snaga, te razbijanje naprednih pokreta. U skladu s tim motivi, vidivo, metode obavještajne djelatnosti su uvjetovani raznim ciljevima koji se mjenjaju ovisno od konkretnih potreba u datom momentu³. Predmet obavještajnog interesovanja svodi se na određenu zemlju ili grupu zemalja pri čemu se prioritet daje onoj zemlji od koje prijeti eventualna opasnost ili u kojoj se namjerava proizvesti određena promjena u okviru tog realiteta.

Proces obavještajne djelatnosti predstavlja ciklus, čije su osnovne faze:

- planiranje
- prikupljanje
- obrada
- dostavljanje

Planiranje obavještajne djelatnosti se zasniva na konkretnim zahtjevima, potrebama nadležne institucije i raspoloživim podacima.

Prikupljanje podataka je neprekidan i složen proces, koji podrazumjeva korištenje više različitih izvora informacija. Prikupljanje podataka predstavlja najznačajniju fazu u procesu obavještajne djelatnosti.

Obrada podataka obuhvata:

- razvrstavanje
- analizu i upoređivanje
- ocjena svih prispjelih obavještenja

³ M. Abazović. „Državna bezbjednost, uvod i temeljni pojmovi“ Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 2002.godine.str.53

Dostavljanje podataka kao završna faza obavještajnog procesa, predstavlja ustupanje određenih podataka neposrednim korisnicima, za čiji račun je u osnovi obavještajni proces organizovan.

KONTRAOBAVJEŠTAJNA DЈELATNOST

Sistem kontraobavještajne službe, kojim se ne suprotstavlja djelatnostima stranih obavještajnih službi, možemo razlikovati u širem i užem smislu. U užem smislu taj sistem obuhvata samo potrebu, specijaliziranu kontraobavještajnu službu i njen je zadatak otkrivanje organizirane tajne neprijateljske djelatnosti stranih obavještajnih službi.

U širem smislu kontraobavještajni sistem pored specijalizirane, obuhvata i niz drugih službi, organa, ustanova i organizacija. Zadatak kontraobavještajne službe sastoji se u njenom suprotstavljanju svim vidovima obavještajne i druge neprijateljske djelatnosti⁴.

Znači ova djelatnost se odvija na sopstvenoj teritoriji i ima zaštitni karakter, zbog čega se naziva defanzivnom obavještajnom službom ili službom sigurnosti. Kontraobavještajna služba zadužena je za otkrivanje i onemogućavanje rada stranih obavještajnih službi u sopstvenoj zemlji. U izvršavanju zadataka ove službe angažuju na različitim osnovama veliki broj ljudi različitog stručnog profila koji potiču iz različitih društvenih i nacionalnih grupa. Čitav taj konglomerat u sklopu kojeg se nalaze vrhunski političari, intelektualci te školovani obavještajni radnici naziva se snagama obavještajne službe.

Kategorije obavještajnih grupa:

- lični sastav obavještajne službe
- tajni saradnici
- politički emigranti
- studijske grupe
- politički prijatelji

⁴ Abazović.M.ibidem.str.55

PREDUVJETI I GENEZA NASTANKA OSA-e

S obzirom na zaostavštinu iz prošlosti i imajući u vidu da su obavještajno-sigurnosne službe iz prošlog sistema bile u službi jedne partije i vodile se jdnoumljem, jako je bitna demokratska kontrola sigurnosno-obavještajnih službi, a osobito imajući u vidu da živimo u podmeblju na kojem je rat trajao više godina. Službe koje su postojale u post-daytonskoj BiH bile su formirane na razini naroda što je predstavljalo neodrživ oblik rada obavještajnih službi imajući u vidu dugoročne i cjelokupne interes države BiH jer je činjenica da ako na teritoriju jedne države postoji više sigurnosnih službi, one se otrgnu nadzoru i rade jedna protiv druge⁵.

Iz svega navedenog proizišla je nužno organizacija obavještajne službe na nivou države BiH, jer je to jedini način da obavještajne službe budu od interesa i služe svim građanima naše zemlje na cijelom njenom teritoriju. Organizovanje ovakve službe jeste i jedan od preduvjeta integracije države BiH u Partnerstvo za mir, a nakon toga i u Euro-atlantske integracije. Odlukom Visokog predstavnika za BiH, Paddyja Eshdowna, od 30. 05. 2003. godine uspostavljena je nova obavještajna služba pod nazivom "Obavještajno-sigurnosna agencija BiH" čije će uspostavljanje ubrzati integraciju BiH prema Evropskoj uniji, a sa čijim će početkom djelovanja prestati da funkcioniraju entitetske obavještajno-sigurnosne agencije.

OPŠTE ODREDBE O OBAVJEŠTAJNO-SIGURNOSNOJ AGENCIJI

Obavještajno-sigurnosna agencija je osnovana 22. 03. 2004. godine. Ova agencija je po zakonu odgovorna za: prikupljanje, analiziranje i distribuciju obavještajnih podataka u cilju zaštite bezbjednosti, suvereniteta, teritorijalnog integriteta i ustavnog poretka BiH.

Agencija treba da obavlja svoje dužnosti u skladu sa odredbama Ustava BiH, uključujući i odrebe Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih protokola, te međunarodne ugovore i sporezume koje je BiH potpisala ili im je pristupila.

⁵ Abazović M. Okrugli sto o elementima sigurnosne politike,CSS,Sarajevo,11/2001

"Situacija u BiH na planu sigurnosti zahtjeva hitno donošenje dokumenata o sigurnosnoj politici koji treba biti odraz sigurnosnog stanja u državi"⁶.

"Vijeće ministara mora da ponudi dokument sigurnosne politike, na njega daje saglasnost Predsjedništvo BiH, a nakon toga takav dokument ide u Parlament BiH gdje treba da se doneše dokument sigurnosne politike"⁷.

U sastav OSA-e ulaze civilne obavještajno-bezbjednosne institucije koje su ranije djelovale u Federaciji BiH i u RS-u.⁸

Nadležnost OSA-e je na cijelom teritoriju BiH kao i van BiH a njen sjedište je u Sarajevu.⁹

Agencija se u potpunosti finansira iz državnog budžeta.

DUŽNOSTI I ZADACI AGENCIJE

Agencija je odgovorna za prikupljanje obavještajnih podataka u vezi sa prijetnjama po bezbjednost BiH kako unutar tako i van BiH, njihov analiziranje i prenošenje ovlaštenim funkcionerima i tijelima navedenim u čl. 6. st. 5. ovog Zakona kao i za prikupljanje, analiziranje i prenošenje obavještajnih podataka s ciljem pružanja pomoći službenim licima kako je definisano ZKP BiH budući da radnici agencijenemaju ovlaštenja.¹⁰ Svaka komunikacija između Predsjedništva i Agencije biti će usmjerena isključivo preko predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH, a Predsjedništvo BiH neće, bilo kolektivno ili svaki član pojedinačno, davati instrukcije ili na bilo koji drugi način usmjeravati rad generalnog direktora, zamjenika generalnog direktora ili bilo kojeg zaposlenika Agencije osim glavnog inspektora.

⁶ Masleša Ramo, Teorije i sistemi sigurnosti, predavanja, 03/2005. god.

⁷ Masleša Ramo, Teorije i sistemi sigurnosti, predavanja, 03/2005. god.

⁸ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, čl.2

⁹ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, čl.3

¹⁰ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, čl.5

Dalje se kaže da Predsjedavajući koordinira aktivnosti Agencije i obezbeđuje smjernice u pogledu bezbjedonosno-obavještajne politike. On nadzire rad Agencije i snosi političku odgovornost za njen rad.

"OSA treba odrediti prioritete svoga rada prema Zakonu o OSA-i (pranje novca, korupcija, trgovina ljudima, narkotici, obavještajne prijetnje, trgovine djecom, trgovine ljudskim organima...) , nakon toga se radi na problemu godinu dana prikupljaju se informacije a na temelju operativnog istraživanja donosi se plan strategije borbe protiv kriminala za godinu dana. To je dinamičan dokument i može se mjenjati u toku godine u ovisnosti od zahtjeva na sigurnosnom planu. OSA treba da pruža potporu svim ostalim Agencijama za provedbu Zakona na teritoriji BiH.¹¹

PARLAMENTARNI NADZOR

Predstavnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH zajednički osnivaju bezbjedonosno-obavještajnu komisiju za nadzor nad Agencijom. Bezbjedonosno-obavještajna komisija sastoji se od dvanaest članova, po šest iz svakog Doma.

Kandidati koji su predloženi za članstvo u Komisiji prolaze bezbjdeonosnu provjeru koju vrši Agencija. Za dobijanje bezbjedonosne dozvole za rad u ovoj Komisiji uslove propisuju kolegiji oba Doma Parlamentarne skupštine BiH. Na čelu Komisije se nalazi Predsjedavajući koji je izabran iz reda članova Komisije i on mora biti član stranke zastupljene u jednom od domova Parlamentarne skupštine BiH koja nije dio vladajuće koalicije. Članovi Komisije kandiduju se u skladu sa principom proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka u Predstavničkom domu. u Komisiji su zastupljena sva tri konstitutivna naroda.

"Komisija održava sjednice najmanje dva puta godišnje"¹².

Sjednice Komisije su zatvorene za javnost osim ukoliko Komisija ne odluči drugačije.

¹¹ Masleša Ramo,Teorije i sistemi sigurnosti,predavanja,03/2005.god.

¹² Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH.čl.19

Član 20.¹³ kaže da ukoliko sigurnosno-obavještajna Komisija ima osnovane sumnje da Agencija obavlja svoje dužnosti na nezakonit način, Komisija može provesti istragu tokom koje može ispitivati uposlenike u Agenciji i imati pristup relevantnoj dokumentaciji Agencije.

Ukoliko Komisija utvrди da je rad Agencije nezakonit ona može pozvati Predsjedavajućeg odnosno generalnog direktora da poduzme potrebne mјere i pokrene ispitivanje odgovornosti. Predsjedavajući odnosno generalni direktor obavezan je da obavjesti Komisiju o rezultatima tog ispitivanja. Članovi Komisije su obavezni čuvati tajnost informacija koje se tiču službenih tajni, a u koje su imali uvid u svojstvu članova Komisije. Ova obaveza ostaje na snazi i nakon njihovog prestanka rada u Komisiji. Kada to ocjeni potrebnim za zaštitu javnog interesa, Komisija može da odluči da osloboди obaveze čuvanja tajne i ta odluka záhtjeva saglasnost najmanje osam članova ove Komisije. Komisija utvrđuje procedure u pismenoj formi u cilju sprečavanja neovlaštenog otkrivanja svih povjerljivih informacija koje se dostavljaju Komisiji. Ni jedan službenik Komisije ili Parlamentarne skupštine ne može dobiti pristup ni jednom povjerljivom podatku ukoliko:

- se to lice nije u pisanoj formi i pod zakletvom obavezalo na poštivanje sigurnosnih pravila Komisije kako tokom tako i nakon prestanka radnog odnosa u Komisiji ili Parlamentarnoj skupštini,
- to lice nije prošlo sigurnosnu provjeru i dobilo dozvolu kako je utvrdila Komisija u konsultaciji sa generalnim direktorom Agencije.

UNUTRAŠNJE RUKOVOĐENJE I KONTROLA

Agencijom rukovodi generalni direktor koji ima svog zamjenika. U rukovođenju Agencijom, generalnom direktoru i njegovom zamjeniku pomažu direktori koji rukovode organizacionim jedinicama kao i savjetnici. Generalni direktor i njegov i njegov zamjenik imenuju se na mandat od četiri godine koji se može obnoviti jednom. Generalni direktor odgovoran je za profesionalno, zakonito i blagovremeno izvršavanje aktivnosti Agencije. On također ima prava i dužnosti koje su nabrojane u Zakonu o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji.

¹³ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH

ZAPOŠLJAVANJE U AGENCIJI

Struktura zaposlenih u Agenciji generalno odražava nacionalnu strukturu stanovništva BiH pema popisu iz 1991. godine. Za prijem u radni odnos u Agenciji nije obavezan javni konkurs.¹⁴

Zaposleni ne mogu biti članovi političkih partija, primati instrukcije od političkih partija ni obavljati bilo kakvu dodatnu aktivnost za koju se plaća naknada ili drugu javnu ili profesionalnu dužnost nespojivu sa radom u Agenciji. Zaposlenici ne smiju bez saglasnosti generalnog direktora javno istupati ili komentirati rad Agencije, ili pružati neovlaštenim licima informacije u vezi sa podacima, dokumentacijom, kontaktima, namjerama,

Saznanjima ili osobljem Agencije. Zaposlenici u Agenciji ne smiju koristiti nekretninu u vlasništvu izbjeglice niti stan za koji je podnesen zahtjev za povrat stanarskog prava kao ni stan koji je zakonski određen da bude korišten kao alternativni smještaj. Povreda odredbi ovog člana predstavlja razlog za otkaz¹⁵. Ono što je bitno za buduće diplomirane kriminaliste koji imaju asperacije za upošljavanje u Agenciji prdstavlja obaveza Agencije da svojim uposlenicima obezbjedi troškove obrazovanja u vezi sa stručnim usavršavanjem¹⁶.

PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIKA U AGENCIJI

Zaposlenici u Agenciji izvršavaju zadatke na koje su raspoređeni u skladu sa ovim i drugim relevantnim Zakonima i propisima uz poštovanje principa sadržanih u Ustavu BiH. Zaposlenici snose ličnu odgovornost za izvršavanje zadataka Agencije utvrđenu Zakonom. Kad uposlenik smatra da je primio nezakonitu naredbu svoju zabrinutost u pogledu nezakonitosti saopštava naredbodavcu. Ako naredbodavac ponovi naredbu uposlenik traži pismenu potvrdu iste. Ako i dalje ima određene rezerve uposlenik prosljeđuje naredbu rukovodiocu naredbodavca i o istom obavještava glavnog inspektora. Uposlenim može i da odbije izvršenje naredbe za koju smatra da prdstavlja KD prema KZ BiH. Zbog istog uposlenik ne može biti disciplinski kažnjen osim ako glavni inspektor tu radnju ne smatra neosnovanom.

¹⁴ Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.37

¹⁵ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.45

¹⁶ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.53.st.e

MEDUNARODNA SARADNJA AGENCIJE

U cilju ispunjavanja svoih dužnosti u skladu sa ovim Zakonom, Agencija može uz odobrenje Predsjedavajućeg, zaključivati sporazume sa bezbjedonosnim i obavještajnim agencijama stranih zemalja. Na osnovu međunarodnih sporazuma, Agencija može surađivati sa stranim bezbjedonosnim i odgovarajućim službama u cilju razmjene podataka, zajedničkog obavljanja aktivnosti koje spadaju u nadležnost rada Agencije, te u cilju uspostavljanja tehničke i obrazovne suradnje.

PRIKUPLJANJE INFOMACIJA

Agencija je ovlaštena da prikuplja, analizira, čuva i distribuira obavještajne podatke nadležnim tijelima unutar BiH na način koji je u sladu sa Ustavom BiH, ovim Zakonom i drugim relevantnim državnim Zakonima. Agencija može prikupljati samo informacije za koje se može pretpostaviti da su potrebne za obavljanje njenih dužnosti¹⁷. Tokom istraga, čije je provođenje odobrio generalni direktor, Agencija ima ovlaštenja da prikuplja informacije:

- iz svih javno raspoloživih izvora
- od drugih tijela i institucija u BiH
- mjerama fizičkog praćenja na javnim mjestima
- mjerama praćenja na mjestima koja nemaju javni karakter
- mjerama pretresa pokretne i nepokretne imovine
- mjerama praćenja elektronskih medija
- upotrebom drugih izvora za koje se vjeruje da mogu obezbjediti informacije potrebne Agenciji

Praćenje na mjestima koja nemaju javni karakter, praćenje telekomunikacija, kao i pretres imovine bez pristanka vlasnika ili lica koje privremeno zauzima tu imovinu, može se vršiti samo u slučajevima za koje je dobijeno prethodno ovlaštenje od predsjednika suda BiH ili sudije suda BiH. Tajno prikupljanje podataka odmah se obustavlja kad je ostvaren cilj u nalogu, kada se iz njihove daljnje upotrebe ne očekuju dodatni rezultati, i kada je postavljeni rok za završetak istekao bez produžavanja¹⁸.

¹⁷ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.72.čl.73.

¹⁸ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.77

Zabranjeno je prikupljanje informacija o licima na osnovu njihovog nacionalnog ili rasnog porijekla, vjerskog ubjedenja, sexualnog ponašanja ili političkih uvjerenja, članstvo u udređenom pokretu ili organizaciji koja nije propisana Zakonom.

Informacije koje Agencija čuva i koje su označene kao povjerljive ili tajne mogu se otkriti samo uz odobrenje generalnog direktora Agencije¹⁹.

Agencija je dužna obavjestiti građanina, na njegov pismeni zahtjev da li su pokrenute mjere prikupljanja podataka protiv njega i da li Agencija vodi evidenciju koja sadrži njegove lične podatke i da mu, na njegov zahtjev, tu dokumentaciju o prikupljenim podacima stavi na uvid.

Zaposlenici u Agenciji sa višom školskom spremom koji su raspoređeni na radno mjesto za koje je potrebna visoka školska sprema, ne mogu ostati na tom mjestu duže od dvije godine od osnivanja Agencije²⁰.

Agencija se osniva i počinje sa radom 01. 05. 2004. godine, a sve druge civilne obavještajno-sigurnosne službe koje su radile u BiH prema Zakonima F BiH i RS-a, prije stupanja na snagu ovog Zakona, ukidaju se od 01. 05. 2004. godine sa danom stupanja na snagu Zakona o OSA-i.

ZAKLJUČAK

Danas svaka država ima uspostavljenu obavještajnu službu. Vrijednost date države opredjeljuje predmet rada obavještajnih službi, koje moraju biti: visoko obrazovane, uspostavljene na zakonskim osnovama, te svoju funkciju obavljati u skladu sa Zakonom i drugim podzakonskim aktima. Bosna i Hercegovina je formiranjem jedinstvene obavještajno-sigurnosne agencije (OSA-e) dobila mnogo na planu organiziranja do sada rascjepkanog i suprotstavljenog obavještajnog sektora na svojoj teritoriji. Redefiniranje ciljeva rada dosadašnjih entitetskih obavještajnih službi (FOSS, OS RS-a) doprinosi stabilnim pretpostavkama za rad Obavještajno-sigurnosne agencije BiH (OSA-e).

¹⁹ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.87

²⁰ Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH,čl.99

Obavještajno-sigurnosna agencija BiH sigurno će na ovako utemeljenoj zakonskoj regulativi doprinjeti na stvaranju bolje sigurnosne situacije u BiH, te uspostavljanju vladavine Zakona.

Imajući u vidu gore navedeno, ne treba ni u kom smislu zaboraviti da jedna od osnovnih pretpostavki za uspješan rad OSA-e, jesu visokoobrazovani kadrovi, te profesionalan odnos uposlenika Agencije prema svim dužnostima koje obavljaju kao uposlenici iste, a u prvom redu, to treba da se odnosi na neminovno razdvajanje već poslovično dobrih veza Obavještajno-sigurnosnih službi sa aktuelnim političkim strukturama, te zaostavštinom djelatnika ovih službi iz prošlog (jednopartijskog) sistema, kada su ove službe imale bitno drugačije interes i metode rada nego što to danas imaju sve moderne Obavještajno-sigurnosne službe na svijetu, što se prvenstveno odnosi na mentalnu transformaciju ovih kadrova koja je danas neminovan preduvjet za uspješno izvršavanje zadataka koji se postavljaju pred obavještajne kadrove.

U kontekstu iznesenog, a znajući koliki utjecaj obavještajne službe mogu imati na kreiranje situacije u državama smatramo da je u interesu BiH da obavještajni i kontraobavještajni kadrovi budu mlade, visokoobrazovane i kriminalistički profilirane osobe koje nisu opterećene politikom, niti motivirane bilo kakvim interesima osim profesionalnih.

Sagledavajući situaciju iz okruženja, cijenimo da je to jedini način i put da država Bosna i Hercegovina ostvari neophodne preduslove za uključivanje u integracijske procese.

Summary

Author's intention is to overview legal framework, and establishment of Intelligence Security Service of BiH, and to set the Service, throughout critic thinking, in context of post-Dayton Bosnia and Herzegovina. Lustration process and "mental" transition (from one party-ideological to multy party democratic) is the core of this article, which seeks to show and evaluate quality legal framework extremely important for efficient work this specific kind of state security service.

Key words: intelligence service, lustration process, tranzition

LITERATURA

- **Abazović D. Mirsad**, „*Državna bezbjednost, uvod i temeljni pojmovi*“
Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo 2002. godine
- **Ahić J.**, «*Nova dimenzija na jugoistoku Europe-Pakt Stabilnosti*», magistarska teza, Atina, 2000.
- **Masleša R.**, “*Teorije i sistemi sigurnosti*”, Magistrat, Sarajevo 2001. godine
- **Masleša R.**, «*Policija -Organizacija i funkcioniranje u demokratskom društvu*», Sarajevo, 1999.
- **Zakon o Obavještajno-sigurnosnoj službi BiH**, sl. novine 12/2004.

www.search.eplnet.com